

**ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ – 2015:
ЩО ПРИНЕСЛА ПОДАТКОВА РЕФОРМА**

*Венетуліс Т.А. к.т.н., професор кафедри обліку і аудиту,
Криворучко І.Ю., студент,
Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»,
м. Дніпропетровськ, Україна*

Прямі податки є вагомим прийомом формування доходів бюджету України. Крім того, прямі податки є серйозним знаряддям державного регулювання доходів платників, інвестицій, нагромадження капіталу, ділової активності, сукупного споживання та інших важливих чинників цілісності, стабільності та розвитку суспільства. Одним із головних елементів податкової системи України є прибуткове оподаткування громадян, зокрема податок на доходи фізичних осіб.

Законом України від 28.12.2014 р. № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо податкової реформи», який набув чинності з 1 січня 2015 р. вніс ряд змін до Податкового кодексу України (ПКУ) зокрема, щодо податку на доходи фізичних осіб.

Податок на доходи фізичних осіб – прямий податок, що залежить від результату господарської діяльності, а саме від доходу фізичної особи. Згідно ПКУ, платниками податку є :

- фізична особа - резидент, яка отримує доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи;
- фізична особа - нерезидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні;
- податковий агент [1].

У 2015 році змінилися ставки сплати податку відтепер замість ставки 17% застосовуватиметься ставка 20%, якщо база оподаткування більша 10 мінімальних заробітних плат 12180 грн., та ставкою 15% від суми нижчою від бази оподаткування. Пільгова ставка для шахтарів у розмірі 10% скасована [2].

Відтепер, податкові агенти при виплаті пенсій у розмірі, що перевищує 3 654 грн. (розмір мінімальної заробітної плати 1 218 грн.х 3), зобов'язані утримати податок на доходи фізичних осіб за ставкою 15 відсотків. Якщо сума нарахування більше 10 мінімальних заробітних плат 12 180 грн. ставка податку становитиме 15% та 20%.

Що стосується оподаткування процентів на поточних або депозитних банківських рахунках та вкладах (депозитах) у кредитних спілках ставки податку становить 20 % – для пасивних доходів, у тому числі нарахованих у вигляді дивідендів по акціях та/або інвестиційних сертифікатах, що виплачуються

інститутами спільного інвестування, відповідно до внесених змін до п. 167.5.1 п.167.5 ст.167 ПКУ.

Виграші від азартної гри з нового року також обкладаються податком за спеціальною ставкою: ставка податку становить подвійний розмір ставки, визначеної абзацом першим п. 167.1 ст. 167 ПКУ, бази оподаткування щодо доходів, нарахованих як виграш чи приз (крім виграшів, призів у лотерею), на користь резидентів або нерезидентів.

Тобто ставка податку у подвійному розмірі становить 30%, як виняток обкладаються грошові виграші у спортивних змаганнях оподатковуються за ставками, визначеними у п. 167.1 ПКУ, а саме 15 %.

Також обкладаються податком на доходи за ставкою 20% такі пасивні доходи:

- проценти на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок;
- проценти на вклад (депозит) у кредитних спілках;
- інші проценти (у тому числі дисконтні доходи);
- процентний або дисконтний дохід за іменним ощадним (депозитним) сертифікатом;
- плата (відсотки), що розподіляється відповідно до пайових членських внесків членів кредитної спілки;
- дохід, який виплачується компанією, що управляє активами інституту спільного інвестування, на розміщені активи відповідно до закону;
- дохід за іпотечними цінними паперами (іпотечними облігаціями та сертифікатами);
- відсотки (дисконт), отриманий власником облігації від їх емітента;
- дохід за сертифікатом фонду операцій із нерухомістю та дохід, отриманий платником податку в результаті викупу (погашення) управителем сертифікатів фонду операцій із нерухомістю в порядку, визначеному в проспекті емісії сертифікатів;
- інвестиційний прибуток, включаючи прибуток від операцій з облігаціями внутрішніх державних позик, у тому числі від зміни курсу іноземної валюти;
- роялті.

Також у Податковому кодексі України приділяється увага податковим соціальним пільгам. Платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, отриманого з джерел на території України. Податкова соціальна пільга застосовується до доходу, нарахованого на користь працівника протягом звітного податкового місяця як заробітна плата (інші прирівняні до неї відповідно до законодавства виплати, компенсації та винагороди), якщо його розмір не перевищує суми, що дорівнює місячному прожитковому мінімуму для працездатної особи на 1 січня звітного року, помноженому на 1,4 і округленому до найближчих 10 грн. [1]. У 2015 році він дорівнює 1 710 грн.

На основі значень мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму та відповідно до норм ПКУ податкова соціальна пільга у 2015 році буде мати такі показники:

Звичайна соціальна пільга (100%) – 609,00 гривень,
Підвищена соціальна пільга (150%) – 913,50 гривень,
Підвищена соціальна пільга (200%) – 1218,00 гривень.

Таким чином, узагальнюючи всі новації можна стверджувати, що податок на доходи фізичних осіб виконує важливу фіскальну та соціально-регулятивну функції. Реформування податкового законодавства сприяло збільшенню податкових надходжень до бюджету та виробило умови для підвищення впливу податку на рівень життя населення, але якщо розглядати податок на доходи фізичних осіб з боку громадянина, можна стверджувати, що практично всі нововведення збільшують податковий тиск та зменшують доходи осіб.

Список літератури:

1. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI// (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Закон України № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо податкової реформи» від 28.12.2014 р. [Електронний ресурс]. – <http://zakon4.rada.gov.ua>.

ОСОБЛИВОСТІ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ В ТУРАГЕНТА

*Венетуліс Т.А. к.т.н., професор кафедри обліку і аудиту,
Тяско Д.Ю., студент,
Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»,
м. Дніпропетровськ, Україна*

Туризм — досить розповсюджений вид бізнесу. І на перший погляд досить простий як відносно ведення самого бізнесу, так і у відображенні його в податковому обліку. Чи так все просто насправді?

Туристичний агент (далі — турагент) — це посередник, що займається продажем сформованого туристичним оператором (далі — туроператором) тура споживачеві (далі — туристові). Туристичний продукт (далі — турпродукт) — це попередньо розроблений комплекс туристичних послуг, сформований з послуг підприємств, причетних до обслуговування туристів: транспортних компаній, готелів, ресторанів, екскурсійних фірм, спортивних і курортних організацій.

Діяльність турагентів регламентується Законом № 324, ст. 5 якого дане таке визначення: туристичні агенти) — юридичні особи, створені згідно із законодавством України, а також фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють посередницьку діяльність з реалізації туристичного продукту туроператорів та туристичних послуг інших суб'єктів туристичної діяльності, а також посередницьку діяльність щодо реалізації характерних та супутніх послуг і які в установленому порядку отримали ліцензію на турагентську діяльність.